

misel Lojzike. „Žingala“ in „žagala“ ga je na vse pretege . . . Medtem pa se je njen mož v vojni boril in bil tudi ranjen. Zadnjič je prišel mož nepričakovano domu na dopust. Bilo je to ob 4. uri zjutraj. Ko je prišel do vrat svoje zakonske sreče, našel je vrata zaklenjena. V sobi pa je čul veselo šepetanje. Čakal je pred vratmi par ur. Naposled so se vrata odprla in iz sobe sta prišla dva vojaka. V sobi sami pa ste si Lojzika in neka ednakovredna kelnerica iz Brega ravno spodnji hlači oblačili . . . „Kaj pa ste imeli?“ vpraša Anton Kuhar prav ponižno. In ženka mu je odgovorila ljubeznivo: „Godovno smo obhajali“. Kuhar pa na to „godovno“ ni hotel verovati. Zato je vzel škarje in rrrrč, rrrrč, je odrezal svoji ženki lase. Potem je vzel otroka in šel celo zadevo pristojni oblasti naznaniti. Lepa Lojza pa tožuje zdaj s solznimi očmi v spremstvu gotovih prijateljic po lepih laseh, na katere je možke lovila. Pač žalostno, žalostno; škoda, da nimamo časa, bi se še mi jokali . . .

Znizanje oddaje klalne živine za Štajersko. V zadnji številki smo poročali med „Zadnjimi telegrami“, da se je posredovanju c. k. štajerskega namestnika grofa Clary und Aldringen posrečilo, znizati kontingent za oddajo določene klalne živine na Štajerskem. To je gotovo v vsakem oziru veliki gospodarski uspeh za naše kraje. Okrajni načelnik g. Ornič je že pred tedni z vsem svojim vplivom nato deloval, da bi se vsled vojnih razmer domače našo živinorejo popolnoma ne uničilo. G. c. k. namestnik je dobil gotovo tudi od drugih okrajev take nasvete in prošnje. Na hvalevredni način se je zavezal za stvar in je tudi, kakor rečeno, lep uspeh dosegel. Vsem gospodom, ki so se na ta velekoristni način za domače gospodarstvo potegovali, gre pač pristrčna zahvala ljudstva.

Judovski begunci iz Galicije so v zadnjem času v pravem zmislu besede naš ptujski okraj, zlasti pa mesto Ptuj in okolico preploveli. Gotovo imamo tudi mi usmiljenjega za begunce, ki so morali deloma vsa svoja posestva in premoženje doma pustiti. Ali — vojna je tudi od nas zahtevala tako velikanske žrtve, da smemo vsaj gotovi postaviti red zahtevati, ki mora tudi za gališke in bukovinske jude veljati. Ti ljudje so namreč v gotovem oziru precej nadležni. Prihajajo takoj z velikimi vrečami, kupujejo in kupčujejo, delajo svoje „kšefte“, kakor je to že navada pri narodu krivih nosov in dolgih brad, se ne ozirajo na nobene določene cene in postave, — z eno besedo: ne vedejo se kakor gostje, marveč kakor gospodarji, ki so prišli zgolj iz namena, da nas ponižne kristjane odirajo. Prosili bi torej cenjeno oblast v prvi vrsti, da se za te zadeve vsaj malo pobriga. Drugače bo izgledal naš okraj kmalu tako, kakor polje, ki so ga napadle požrešne kobilice . . . Pa še nekaj bi priporočali: Pri nas imamo celo vrsto bogatih judov, ki so večinoma v vojni prav lepe „kšefte“ napravili. Seveda ti „kšefti“ niso bili vedno pošteni in kazenska sodnja je morala opetovano vmes poseči. Vendar pa smo prepričani, da je tukaj naseljenim judom — tudi onim, ki se nahajajo v gotovih aprovizacijskih odborih — še toliko ostalo, da bi lahko svojim begunskim bratom iz Galicije, Poljske in Bukovine pomagali. Jehovah jim bode poplačal! Pristojna oblast bi torej po našem mnenju lahko uresničila pomožni odbor za jude, ki bi vsaj poulično barantanje in beračenje tujih judov odpravil.

Izraba mlatilnic. C. kr. poljedelsko ministerstvo je ravnokar odredilo, da vgotovijo politične okrajne oblasti mlatilnice, kar jih je v njihovem ozemlju in napravijo o njih seznanke. Posestnikom mlatilnic se naroča, da iste naznanijo bodisi po občinskih predstojništvih ali po orožništvu morda tudi neposredno pri politični okrajni oblasti. To naznanilo mora vsebovati: 1. Občino, v kateri je stroj; 2. ime in hišno številko posestnika; 3. vrsto mlatilnice in kaj jo goni (parni ali bencinov motor in število konjskih moči motorja); 4. kako dolgo se bo najbrž rabil stroj v dotični občini. Seznanke, katere napravijo politične okrajne oblasti, se izročijo c. kr.

kmetijski družbi za Štajersko v Gradcu, katere naznani na prošnjo onim občinam, poljedelskim zadrugam, društvom, morda tudi posameznim posestnikom, ki potrebujejo mlatilnice na posodo, kje je najbližnja razpoložna mlatilnica. C. kr. kmetijska družba bo določila nadalje posojilno pristojbino za zahteve različnih vrst mlatilnic. Posestnikom mlatilnic se najtopleje priporoča, da se držijo teh posojilnih pristojbin. Pričakuje se, da bodo posestniki mlatilnic iste, kakor hitro jih ne potrebujejo več, proti plačilu nastavljene posojilnine radovoljno prepustili onim, kateri jih rabijo. Izrecno se povdarja, da bi bile politične okrajne oblasti sicer prisiljene mlatilnice na podlagi predpisov min. ukazov z dne 5. avgusta 1914, drž. zak. št. 200, in dne 25. decembra 1914, drž. zak. št. 252, v prid države brezplačno zahtevati.

Prava beseda. Graški meščanski učitelj Uto von Melzer piše „Grazer Tagblattu“ v daljšem poročilu iz južno-zapadnega bojišča med drugim: „Nasprotniki nam zamorejo izgube napraviti, ali nobenega koščeka zemlje nam ne morejo vzeti, ako ga sami iz višjih vzrokov ne zapustimo. Ako imamo v zaledju pomanjkanje, naj se vzdržuje z mislijo na naše težave. Ako pa brezvestneži, ki zlorablajo vojno v odiranje in obogatjenje, imajo le še iskrico časti v truplu, naj vstavijo svoje sramotno delovanje, ki bi ne bilo mogoče brez toliko pomanjkanja in trpljenja čet.“ — Prava beseda, samo da si jo oderuhi bržkone ne bodejo k srcu vzeli!

Mesto Maribor in vojno posojilo. Za četrto vojno posojilo se je pri raznih zavodih v Mariboru podpisalo od 2280 strank 12,067.275 kron. Ker se je pri prvem, drugem in tretjem vojnem posojilu v Mariboru 28,684.725 kron podpisalo, znaša skupna svota vseh štirih vojnih posojil za mesto Maribor več kot 40 milijonov kron. Pač krasni uspeh tega največjega nemškega mesta na Spodnjem Štajerskem!

Poštni rop. V jutru dne 16. t. m. peljala je posestnica Roza Begović poštni voz, ki vozi med Brežicami in Bizeljskim. V Dobrovškem gozdu napadla sta jo dva z nožmi in revolverji obožena roparja. Eden je vstavil konja, drugi pa je od Begović z revolverjem zahteval denar. Vrgel jo je potem iz voza in v jarek. Preiskal je poštni voz, raztrosil 3 bankovce po 1000 kron in 32 bankovcev po 20 kron ter vzel poštno mošnjo seboj v gozd. Tam sta roparja iz mošnje pokradla 3250 kron. Neka posestnikova hčerka je prišla z nekim dečkom; tega sta se roparja vstrašila, tako da nista mogla ves denar iz voza pobrati. Roparja sta govorila hrvatsko; bržkone sta člana one roparske tolpe, ki je tudi v Kapelah že več vlomov izvršila.

Blaznost. V Neuhausu (Doberni) pri Celju se je obesila žena nadgeometra Marija Kurzmänn. Nesrečnica bila je že dalje časa duševno bolana.

Smrtna žrtev pri požaru. V Sv. Lenartu pri Brežicah je pričelo gospodarsko poslopje Franca Zorko goreti ter je z vso zalogo krmč, premičnino in živlenskimi sredstvi popolnoma pogorelo. Tudi več svinj je poginilo. Posestnikov hlapec, ki se je udeležil rešilnega dela, pridobil je pri temu tako težke opekline, da je drugi dan pod grozovitimi bolečinami umrl. Sodi se, da je nastal ogenj vsled isker mimovozečega vlaka ali pa vsled neprevidnega kadenja.

Utonil je v Dravi pri kopanju 17 letni hlapec Henrik Mösslacher v Spittalu na Koroškem.

Smrt v vodi. V Lanasdorfu na Koroškem so potegnili iz vode mrliča 15-letne dekle Johane Halleger. Deklina je bila jako pridna, ali vedno otožna. Ne ve se še, ali se je zgodil samomor ali nesreča.

Požar. V St. Martinu i. L. na Koroškem nastal je v gospodarskem posloppju posestnika Johana Schatte ogenj; zgorelo je poslopje z vso mrvo, kmetijskimi stroji in orodjem. Živino so rešili. Gasilci so rešili komaj 10 korakov oddaljeno hišo. Škode je za 25.000 kron, zavarovalnina pa znaša le 8500 kron.

Srbski oberst Radaković. List „Bosnia Post“ poroča: Srbski oberst Radaković, ki je bil, kakor se je pred kratkim poročilo, kot sokrivec na umoru prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinanda v vojvodinje Sofije Hohenberške, jetniškem taboru v Grödigu pri Salzburgu aretiran, se je že trdnjavski sodnji v Salzevi izročil.

Dobili so ga. Iz Wolfsberga na Koroškem se poroča: Od vojne sodnje za tatvine na 3 leta težke je obsojeni imenovan terist Matija Scharf iz Eibwega bil jetnik oziroma aretiran in vojaški sodnji odlikovan. Scharf nosil je uniformo feldvebla in srebrno hrabrostno medaljo 1. razreda.

Uspeh policijskega psa. V okolici Vrbske jezera na Koroškem zgodilo se je opetovano več vlomov. Pred enim tednom so tatovi vtili v vilo Romanin in pokradli predmetov za 500 K. Zdaj se je poklicalo policijskega psa. „Fix Harras“ stražmošter Knapa iz St. Veita. G. Knapp se je podal s psom takoj na lice mesta in sprejel sled. Njegova pot vodila ga je v trešinskih vojakov, kjer je pričel na dva mlajati. Oba sta takoj tatvino priznala in tega še tretjega tata izdala, ki se pa nahajal zdej na dopustu.

Žalostna usoda. Od neke v Mariboru živeče vdove so šli ob začetku vojne vsi sinovi pod orožje. Dva sta že padla junaški smrti, eden je postal vsled sovražnega oblažen in se nahaja v neki blaznici; tretji pa je postal v vojni službi na pljučah tekočim bolan, bil je iz vojaške službe odpuščen, se bori zdej doma s smrtjo . . .

Iz Amerike prihaja vest, da tam ni nikogar znan o smrti voditelja jugoslovanske nacionalne demokracije pisatelja Etbina Križana. Tudi mi smo prinesli po drugih listih vest o njegovi smrti. Pričakovati je, da zadeva kmalu pojasni.

Iz Maribora. Pred kratkim smo poročili o junaškemu mariborskemu feldveblu g. Er. Gaiber, ki je bil vsled izrednih in hrabrih činov že četritič odlikovan. Žal da v mladenič svojih odlikovanj ni mogel sodelovati. Dne 13. t. m. popoldne ob 2. uri mu rila je sovražna granata v njegovo bivalje in je ubila njega ter tri tovariše. Pokopani so bili v Mariboru. Njegov oče je stal skozi 15 mesecev v vojni in je bil redno prikljubljen. Za njim žaluje mati, govčeva vdova gospa Avgusta Gaiber, njegova brata se nahajata še zdaj na bojiščih, eden pa v ruskem jetništvu. Marsikdo se bo tega vrliga junaka rad spominjal. Mir našim tujim zemlji!

Zemljski ostanki papeža Leona XIII. so preteklo soboto povsem tiho pri zaprti ziliki iz provizoričnega groba v San Pietro kjer so od l. 1903 počivali, v novi grobnici na levi strani vatikanske cerkve prevoženi. Zanimivo so bili le kardinal Merry del Val in nekaj prelato.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem. Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi z zvezdicami (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama ** so letni in živinski sejmi.

Dne 31. julija v Zagorju**, okr. Kr. v Marenperku**, v Konjicah**, pri St. Jakobu**, okr. Laško; pri sv. Martinu pri Ptujbergu**, okr. Maribor; v Ormožu*; v Kostanjevici**, okr. Rogatec; v Kleinu**, okr. Ankerl. v Lassnitz-Lambrechtu, okr. Murau.

Dne 1. avgusta v Pišceh**, okr. Ptuj; v Gleichenbergu**, okr. Feldbach; v Gomilici**, okr. Lipnica; na Ponikvi**, okr. Šmarje pri Jelšah; v Radgoni*; v Ormožu** (svinjski sejem; v Scheiflingu*, okr. Neumarkt; v Celju*; v Gradcu (sejem s porabno živino v Ptujju (konjski in govejski sejem ter z beti).

Dne 2. avgusta v Schwanbergu, Lonč; pri sv. Lenartu v Sl. Gor.*; v Ljub. kenbergu, okr. Irđning; v Brucku; v Ljub. (svinjski sejem), okr. Kozje; v Lučanah (sejem z drobnico), okr. Arvež; v Ptujju (konjski sejem).

Gradcu (s Dne Graška C Puchu**; Oberzeirit v Gnasu* okr. Arve Jelšah; v Laško; v (konjski i Dne Graška Ol lica; v V

Krom

Osat i trudni iztre najdemo ved drzno rasto naših sosed lastnih in s kraj napoln tiranje tega (turje) rasti takrat najp vanju ostali oni se vdus

C. k. okrajno g zaloge polju i njih upor sedaj pro skem pol občin, ozi ki ima v pravie Venc nakupiti dotični o slučaja d izdana d in se pri najvi račun ok sameznen kupovale n naroči razvidno, kot oblas

- 1) Š Maria Je
- 2) C
- 3) A polju: R
- 4) H Drav. po
- 5) B Lancova
- 6) S Stojnici,
- 7) F Meretinci Samožan menčič, Kdor samo le naj si bo kupovati

Prid prodaji, kakega r svojo pro nemu gla

- 1) Z
- 2) Z
- 3) Z je čez 5

Sto

Dne 4. avgusta na sv. Gorah**, okr. Krnje; v Arnočah**, okr. Šoštanj; v Stražbeggu*, okr. Bruck; v Rogateu (svinjski sejem); v Gradcu (s klavno živino).

Dne 5. avgusta pri Sv. Ožbaldu, okr. Graška Okolica; v Gasenu, okr. Birkfeld; v Praznu**, okr. Weiz; pri Sv. Ožbaldu, okraj Oberzeiring; pri Sv. Bolfanku*, okr. Obdach; v Gnasu**, okr. Felzbach; pri Sv. Janžu**, okr. Arvež; v Lembergu**, okr. Šmarje pri Jaskah; v Loki pri Zidanem mostu**, okraj Lasko; v Brežicah (svinjski sejem); v Ptujju (svinjski in govejski sejem ter z žrebeti).

Dne 6. avgusta pri Sv. Ožbaldu*, okr. Graška Okolica; v Kumbergu, okr. Graška Okolica; v Vornderbergu, okr. Leoben.

* * *

Osat cveti. Dasiravno smo se spomladi poštono iztrebiti na polju in vrlih ves osat, ki je zrasel, prazno vendar v našo ogorčenost še povsod nekaj prazno rastočega osata. Kmalu bodo te rastline v naš in naših sosedov strah svoje lahko krilato zrelo seme na vrhu in sosednjih njivah obilno zatrosile in morda ves kraj napolnile s tem plevelom. Najboljše sredstvo za zatiranje tega posebno nadležnega plevela je, da se izpilje (kraj) rastlina kratko pred cvetom ali v cvetu, ker je najnapolnejše razvita. Delj, ki so morda pri izručenju ostali v zemlji, se potem ne morejo več razvijati, mi se rdušijo kmalu v lastnem soku.

Krompir na Dravskem polju zasežen.

C. k. okrajno glavarstvo razglašja: C. k. okrajno glavarstvo ptujsko je zahtevalo vse zaloge krompirja na Dravskem polju in si je strem pridržalo razpolagati z njih uporabo. V dopolnitev tega odloka se sedaj prodaja krompirja v občinah na Dravskem polju uredi tako, da se za eno ali več občin, ozir. kraje nastavi po eden nakupovalec, ki ima v svojem nakupnem okolišu sam pravo kupovati krompir.

Vendar je tudi nakupovalec opravičen nakupiti le one množine, kojih oddajo za določeni okoliš odredi okrajno glavarstvo od običajno do slučajja; on ima torej le tačasno odobrena oblastvena nakupna naročila izvrševati in se pri tem natančno ravnati po postavnih najvišjih cenah, o čemur mora dati račun okrajnemu glavarstvu. Pri vsakem posebnem nakupovanju se torej mora nakupovalec izkazati z oblastvenim naročilom. Iz sledeče sestave je natančno razvidno, katere osebe veljajo za vsako občino kot oblastveno legitimovani nakupovalci:

- 1) Šikole, Pleterje, Zupečja ves: Gospa Maria Jeglitsch, Strasgojnci.
- 2) Cirkovce: Anton Ferk, Cirkovce.
- 3) Apače (kraj) Sv. Lovrenc na Drav. polju: Rosenfeld H., Breg.
- 4) Hajdin, Slovenja ves, Sv. Janž na Drav. polju: Ludwig Sonnenschein, Ptuj.
- 5) Breg, Juroveci Ternovec, Sela, Pobrež, Lancova ves: Adolf Sellinschegg, Ptuj.
- 6) Sv. Marko, Spuhlja, Pušenci, Zabovci, Stojnici, Brestje, Borovci: Alois Mir, Ptuj.
- 7) Formin, Gajovci, Mala ves, Sv. Marjeta, Meretinci, Možganjci, Mezgovci, Pervenci, Samožani, Trgovci, Cketkovci: Jakob Klemečič, Mezgovci pri Možgancih.

Kdor torej ima krompir, sme tistega oddati samo le pristojnemu nakupovalcu; nikdo drug, kaj si bo civilna ali vejaška oseba, nima pravice kupovati krompirja.

Pridelovalci krompirja, ki hočejo tega prodati, predno še nakupovalec na podlagi katerega naročila tistega od njih zahteva, naj svojo prodajno ponudbo takoj naznanijo okrajnemu glavarstvu, nakar bo to o tem odredilo.

- Cene za oddajo krompirja so sledeče:
- 1) Za 100 kil loco kraja pridelka 14 K.
 - 2) Za 100 kil loco železniške postaje kraja pridelka 14 K 50 h.
 - 3) Za 100 kil loco kraja pridelka, ako je več 5 km oddaljen 15 K.

Zadnji telegrami.

C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

K.-B. Dunaj, 27. julija. Rusko bojišče. Pri Peresteczku bil je en ruski ponočni napad zavrjen. Opetovani ljuti napadi sovražnika med Radeiwilowom in Styrom so se izjalovili pod težkimi izgubami. Na obeh straneh ceste od Lesni-owne so Rusi svoj napor tudi ponoči nadaljevali. Bili so po ljutem boju nazaj vrženi in pustili v naši roki 1000 vjetih. Severno prelaza Prislop so naše čete pričele s prodiranjem.

Italijansko bojišče. Pri Paneveggio ljuti boji. Od 7. ure so stale postojanke naših čet na visočini južno-zapadno kraja pod skrajno ljutim in težkim topovskim ognjem. Opoldne je sledil močni italijanski napad, ki je do 2. ure popoldne pod najtežjimi izgubami za sovražnika zavrjen. Potem je pričel zopet težki topovski ogenj; ob 6. uri je pričel sovražnik z novimi četami zopet napad. V ljutem bližinskem boju je bil zopet zavrjen. Naše pridne čete so obdržala vse svoje postojanke.

* * *

Nemško poročilo.

Manjši ugodni boji na vseh frontah.

Kdor mnogo sedi in se malo giblje, trpi mnogokrat na počasnosti črevesja in zamašenju. V tem slučaju naj se ne vzame nobeno mnogoštevilnih črevesje oslabujočih odvajalnih sredstev, marveč le Rhabarbar-kroglice z zn. „Elsa“-kroglice. So najprijetnejše, sigurno učinkujoče odvajalno sredstvo, odklikujejo jih tudi ženske in otroci. 6 škatlic stane franko samo 4 K 40 h. Dobijo se edino pristne pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvaško). Naroči nai se obenem tudi Fellerjev rastlinski esenčni fluid z zn. „Elsa“-fluid. 12 steklenic stane franko 6 kron. (st)

Okrajni zastop ptujski

naznanja, da se vrši

3. razdelitev bakrene galice

od pondeljka, dne 31. julija

..... skozi 14 dni.

Nakaznice oddajajo občinski predstojniki.

Loterijske številke.

Gradec, 19. julija 1916: 83, 40, 81, 30, 72.

Trst, 26. julija 1916: 20, 82, 46, 42, 40.

Karl Kasper v Ptujju išče za svojo vinarstvo posestvo Sv. Janžu (Johannisberg) dostojnega

viničarja

z nekaj delavskimi močmi. 305

Iščem pridnega

hlapca

k štirim kosom živine in domačemu delu. Plača po dogovoru. Ponudbe na Eduard Henkl, pekarija in gostilna, Ptujška gora.

Slab posluš,

šumenje v ušesih, ne prirojena gluhost, mokroto v ušesih odpravi hitro in sigurno

fluid za posluš Otton

post. zavar. Vsak dan zahvalna pisma. Cena originalne steklenice K 4.— s poštnino. Inst. Sanas, Dunaj VII., Lerchenfelderstrasse 125 302

Zanesljivi domači hlapec

se takoj sprejme pri Hans Straschill, Breg pri Ptujju. 304

2 črevljarska pomočnika in 2 učenca

s košto ali brez košte se takoj sprejmeta pri g. Joh. Lovetz, črevljarski mojster v Mariboru, Hauptplatz št. 4. 295

21 polovnjakov vina

se odda. Prekupčevalci izključeni. Kje? pove uprava tega lista. 303

Vsaj lišaj

vsake vrste, suh in moker, šupe, lišaj na glavi in bradi, izpuhi na koži, ekcem, izpuhi vsled srbenja, srbenje na koži, kraste itd. zdravi hitro in v najkrajšem času moje tisočkrat preskušeno sredstvo. Ni mazilo, marveč tekoče. Cene z vsjo poštnino K 4-20 za originalno steklenico. Pristno le po Inst. „Sanas“, Dunaj VII., Lerchenfelderstrasse 125. 301

Ali hočete biti od svojega revmatizma temeljito ozdravljeni?

Tisočeri že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otekli udi, pobahljene roke in noge, suvanje, bodeenje, bolečine v raznih delih trupla, ja celo slabost oči so posledice revmatičnih in gihtičnih bolečin.

Ponudim Vam naravni produkt za ozdravljenje!

Ne univerzalna medicina, marveč zdravilno sredstvo, kakor je podari dobra mati natura bolanemu človeštvu.

Vsakomur brezplačna poizkušnja!

Pišite mi takoj, pošljem Vam moje sredstvo in moja podučno razpravo popolnoma brezplačno. Postalni bodete moj hvaležni pristaša. 305

Ekspedicija Opern-lekarne, Budapest, VI. odd. 252.